

NOVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA OCHRANY DĚTÍ A PODPORY RODIN

**INFORMAČNÍ SEMINÁŘ PRO ČLENY PRACOVNÍCH SKUPIN
A KONZULTANY**

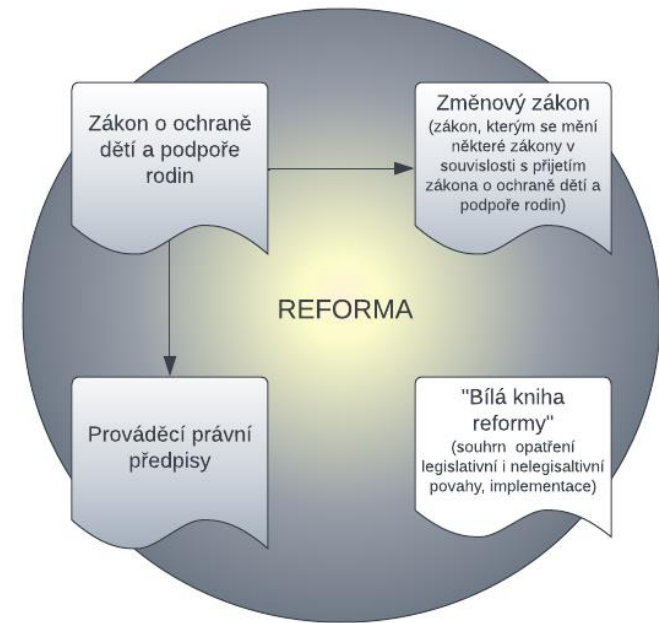
Praha, 9. června 2023

Program informačního semináře

- **Očekávané výstupy činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu**
- **Související legislativní procesy a podpůrné projekty**
- **Cíle a koncepce reformy systému ochrany dětí a podpory rodin (úvod do problematiky)**
- **Struktura pracovních týmů a harmonogram prací**
- **Zásady činnosti pracovních skupin a konzultací, organizační a technické informace**
- **Odpovědi na dotazy položené prostřednictvím chatu**

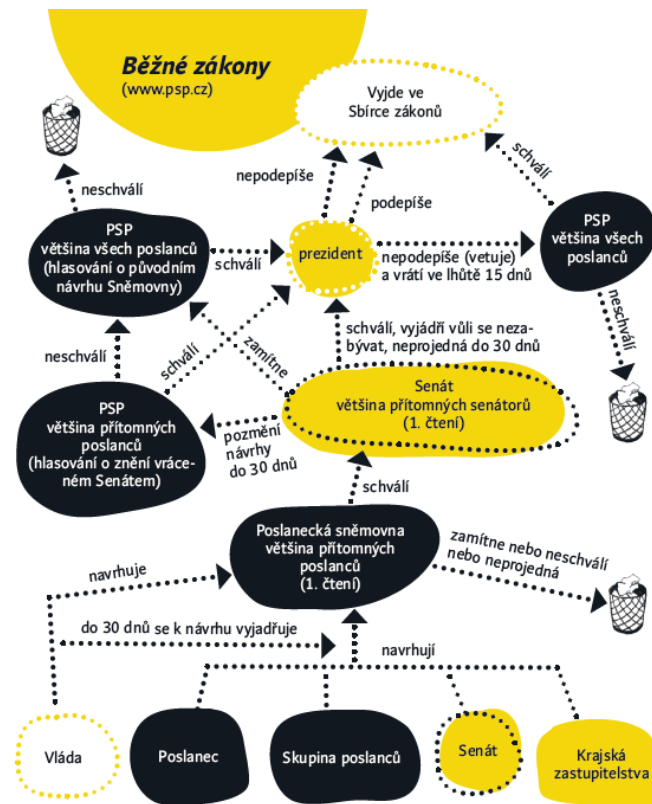
Očekávané výstupy činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu

- Návrh zákona o ochraně dětí a podpoře rodin: termín 31.12. 2023
- Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně dětí a podpoře rodin: termín 31.12. 2023
- Návrh základních parametrů prováděcích právních předpisů (případně metodik): termín 31.12. 2023
- Součástí návrhů bude Zpráva o hodnocení dopadů regulace (RIA): termín 31.12. 2023
- Implementační dokument „Bílá kniha reformy“, souhrn opatření legislativní i nelegislativní povahy: termín 31. 3. 2024

Očekávané výstupy činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu

- Cílem je nalezení optimálního řešení z hlediska široké odborné veřejnosti
- Návrhy projdou standardním legislativním procesem včetně vnitřního a vnějšího připomínkového řízení, Legislativní radou vlády atd., teprve poté se stanou vládním návrhem
- O návrzích bude rozhodovat politická reprezentace, expertní činnost má formu doporučení pro tyto rozhodovací procesy

Harmonogram změn

1. Bílá kniha reformy systému ochrany dětí a podpory rodin – vazba na Národní strategii ochrany práv dětí, cílový stav v roce 2029, cíle, opatření, implementační mechanismy
2. Změny právní úpravy 2025-2026 (předpokládaná účinnost zákona 1. ledna 2025, postupný náběh, přechodná ustanovení, proces vyhodnocení dopadu změn)
3. V návaznosti na změny právní úpravy opatření nelegislativní povahy (změna podmínek dotací, přístupu a metodik řídicích a inspekčních orgánů atd.).
4. Případné navazující změny právní úpravy do roku 2029

Opatření	Cílový stav 2030	Legislativní/ nelegislativní	Nositel legislativní změny	Dílčí opatření 2025-2026	Legislativní/ nelegislativní	Nositel legislativní změny

Související legislativní procesy

- Novela zákona o sociálních službách
- Vznik nového profesního zákona v sociální oblasti
- Zákon o podpoře v bydlení (Ministerstvo pro místní rozvoj)
- Dílčí změny občanského zákoníku (Ministerstvo spravedlnosti, poslanecké iniciativy)
- Změny školského zákona (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)
- Věcný záměr zákona o výchovné péči ve školských zařízeních (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

Podpůrné projekty

- UNICEF: Supporting Child Protection System Reform in the Czech Republic
- OP Zaměstnanost Plus: Sjednocení přístupu k ohroženým dětem
- OP Zaměstnanost Plus: Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti
- Další projekty v oblasti sociální práce a sociálních služeb (case management)

Financováno
Evropskou unií

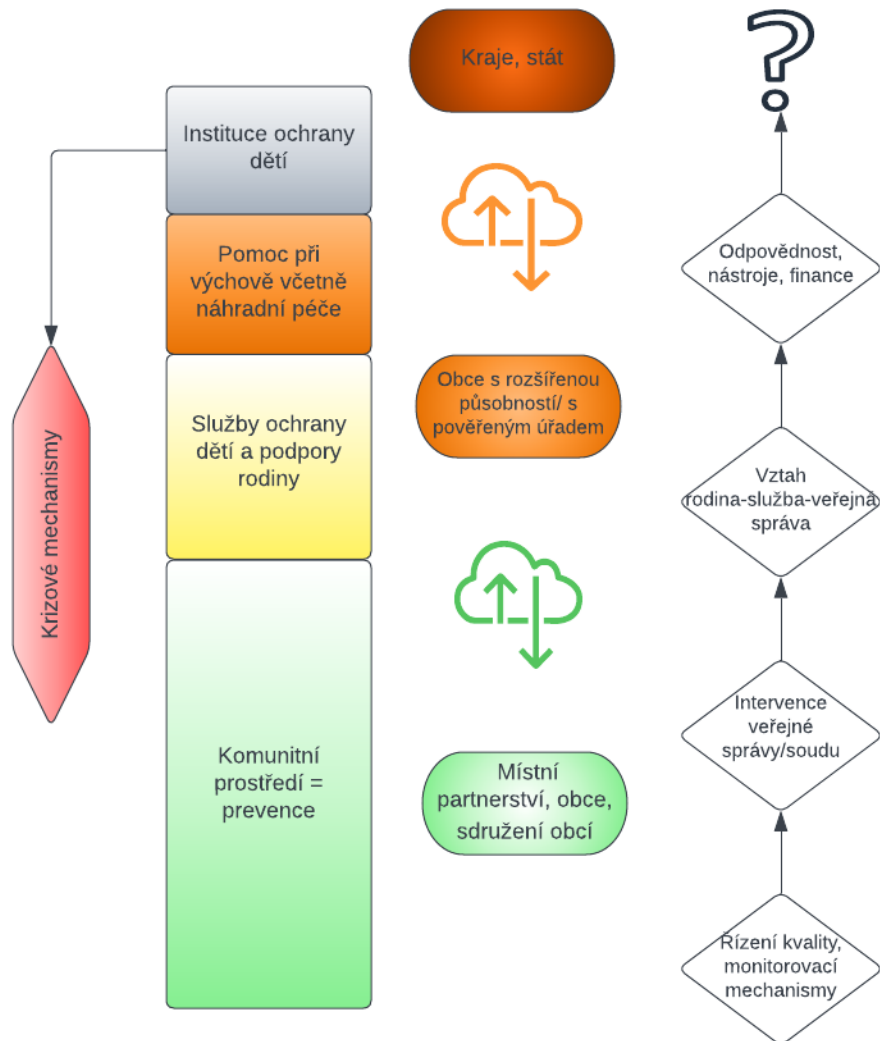
Operační program **Zaměstnanost plus**

Základní východiska = jakým způsobem bude postupováno?

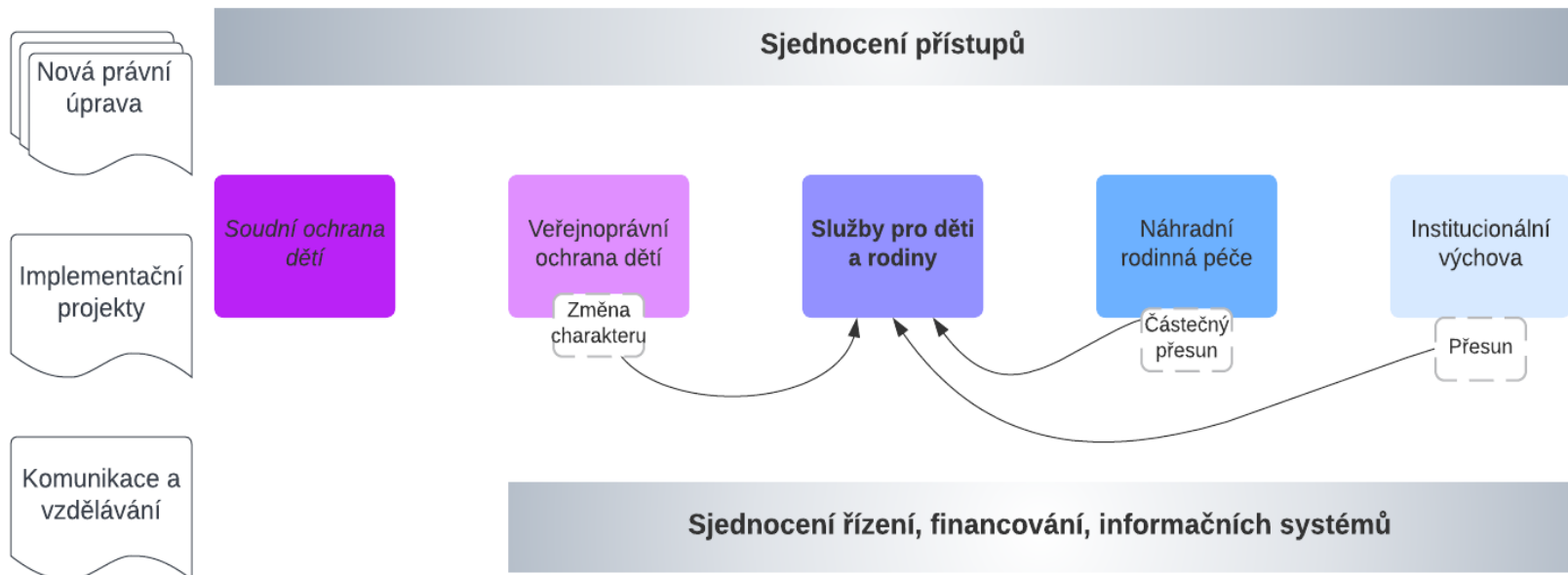
- 1. Opuštění cesty dílčích opatření, která byla uplatňována v celém období po roce 1989.** Důvodem je malá efektivita partikulárních změn, které v praxi naráží na limity vytvářené jinými subsystemy. Některé části systému zůstávají i přes hluboké společenské změny ve stavu z předlistopadové éry. Úspěšná reforma systému ochrany dětí a podpory rodin musí proběhnout souběžně ve všech segmentech.
- 2. Řešení je vhodné hledat ve vyspělých zahraničních systémech.** V mnoha zemích došlo v posledních letech k celkovým reformám reagujícím na moderní vědecké poznatky (např. Dánsko 2011, Irsko 2013, Rakousko 2013, Nizozemí 2014-2015). V postkomunistických zemích se tyto procesy zaměřují rovněž na překonání resortního rozdělení, které bylo obecným jevem pro celý východní blok.
- 3. Podpůrný charakter reformy,** a to nejen ve vztahu k dětem a rodinám, ale i k profesionálním pracovníkům, kteří v systému působí. Pro realizaci změn je nutné vytvořit dostatečný časový prostor, ovšem s jasným směřováním a cílem (přechodná období od účinnosti nové právní úpravy, implementační nástroje). Její součástí nejsou jen právní a organizační opatření, ale i úsilí o změnu paradigmatu. Nové přístupy budou vyjádřeny i změnou užívané terminologie.
- 4. Nositelem změn bude nová komplexní právní úprava,** jejímž cílem je sjednotit přístupy k právům dětí a podpoře rodin, zvýšit dostupnost pomoci, stanovit jednoznačně odpovědnost veřejnoprávních subjektů za podporu rodin a ochranu dětí a vytvořit podmínky pro implementaci dobré praxe.

Cílový stav a cesta k jeho dosažení

Funkční spolupráce a partnerství = přestat uvažovat v kategoriích úřad, sociální služba, pověřená osoba, ústav atd. Jde o jeden systém podpory rodin s jasnou hierarchií podpory, v němž jsou jednoznačně definovány úkoly veřejné správy.

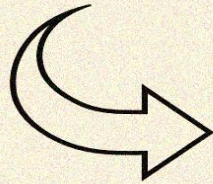

Cílový stav: sjednocení (integrovaný systém ochrany dětí a podpory rodin)

Strategie

NOVÝ „MODEL“ SYSTÉMU OCHRANY DĚTÍ A PODPORY RODIN

MODERNIZACE

DECENTRALIZACE

LIBERALIZACE

Modernizace = nové typy služeb a intervencí, mezioborový přístup, moderní metody práce, evidence-based přístup, řízení kvality na základě dopadů na kvalitu života dětí a jejich rodin.

Decentralizace = partnerské sítě místo vertikálních struktur: Základní nástroje pomoci jsou decentralizovány a funkčně propojeny (sociální práce, bydlení, hmotná pomoc)

Liberalizace = zjednodušení procesů, odstraňování právních a administrativních bariér, důraz na podstatu věci (dekonstrukce, potlačování formalistických postupů)

**Základní východiskům
odpovídá struktura
řešených témat a
zásady činnosti**

**Tematické okruhy nové právní úpravy ochrany dětí a podpory rodin
struktura pracovních týmů a konzultačního procesu**

OBOROVÁ TÉMATA

Téma 1: Podpora dětí a rodin v komunitním prostředí, prevence ohrožení dětí

Téma 2: Služby ochrany dětí a podpory rodin

Téma 3: Identifikace ohrožení dětí a krizové mechanismy

Téma 4: Náhradní péče o děti

Téma 5: Veřejnoprávní a soudní ochrana dětí

HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

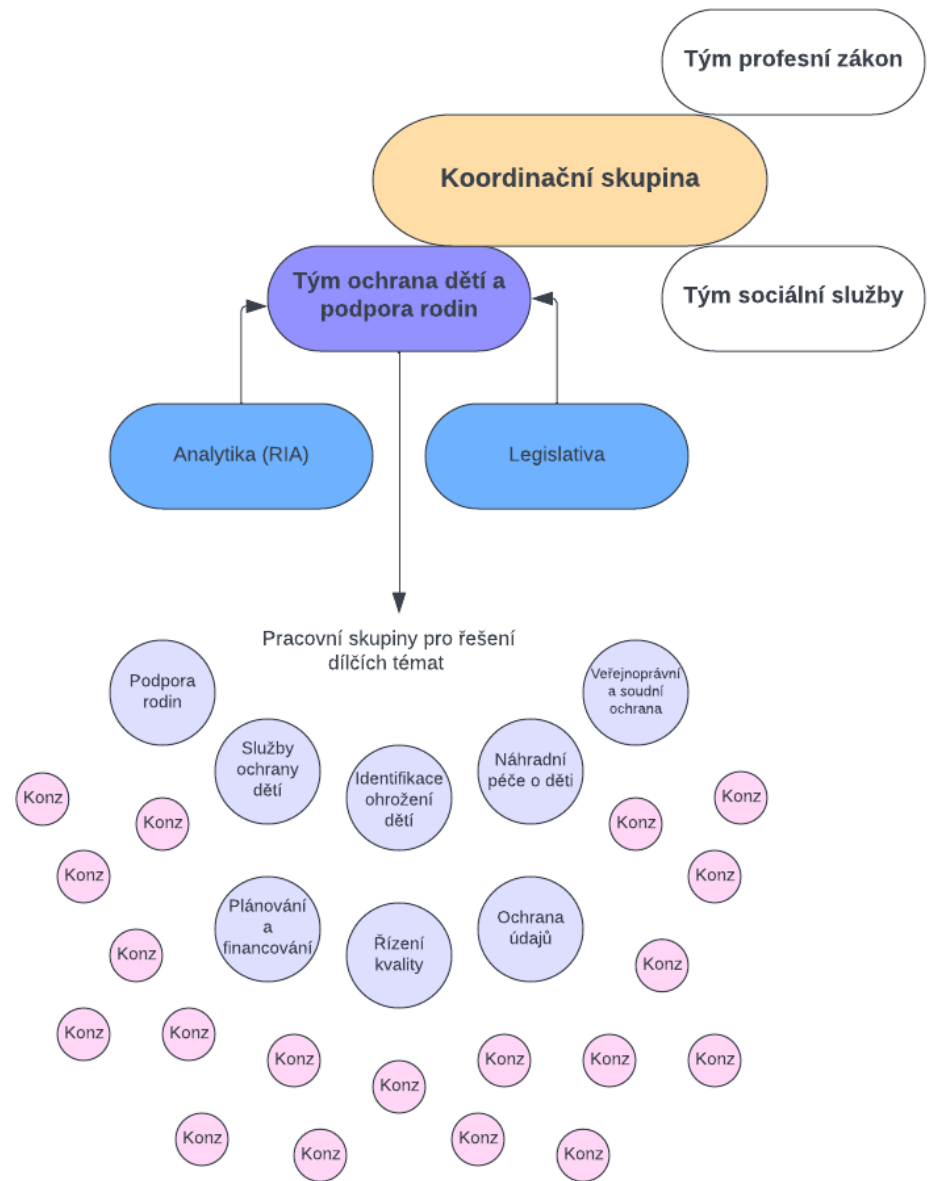
Téma 6: Plánování a financování

Téma 7: Řízení kvality

Téma 8: Ochrana osobních údajů a sdílení informací

Struktura pracovních týmů a konzultačního procesu

Do pracovních skupin a konzultačního procesu v oblasti ochrany dětí a podpory rodin je zapojeno v tuto chvíli cca 200 osob

Harmonogram činnosti pracovních skupin konzultačního procesu

a

- **Červen 2023** – zahájení činnosti pěti oborových skupin, nastavení základních koncepcí v jednotlivých oblastech (věcné teze v. 1.0)
- **Červen/červenec 2023** – zahájení činnosti skupin pro horizontální témata (zpracování dílčích výstupů z oborových skupin do celkové koncepce financování řízení kvality, ochrany údajů a jejich sdílení)
- **Červenec-září 2023** – rozpracování věcných tezí do podrobných ustanovení, činnost menších „specializovaných“ týmů v rámci pracovních skupin, proces konzultací

Zhodnocení dílčích výsledků společné práce

- Společné setkání členů pracovních skupin a konzultantů
- **Úterý 3. října 2023 od 10:00 hod.,**
Lichtenštejnský palác Praha
- Prosíme o rezervaci termínu ve vašich diářích (celodenní akce)
- Výstupem setkání verze návrhů 2.0

Zásady činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu

- Zájem dítěte jako přední hledisko, výklady tohoto pojmu všeobecné komentáře Výboru pro práva dítěte (OSN), judikatura ESLP, Ústavního soudu atd.

<https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/pro-prava-ditete/Preklady-dokumentu-OSN.pdf>

- Důraz na realizovatelnost návrhů (ekonomické dopady – včetně vyhodnocení dlouhodobých sociálních dopadů, administrativní zátěž, nároky na znalosti, technologie atd.)
- Popperova břitva: návrh řešení lze nahradit pouze jiným (lepším) řešením
- Evidence-based přístup: v maximální možné míře opírat o prokazatelná fakta, důraz na dokládání

**ÚMLUVA
O PRÁVECH DÍTĚTE**
A SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Zásady činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu

- **Komunikace:** velké množství aktérů, nalezení elementární shody na základních principech, z nichž budou vyplývat řešení.
- Postup diskuse od obecného k detailnímu, je nutno diskutovat ve stávajících kategoriích, postupný přesun debaty do jiné – nově vytvořené - struktury
- Snaha o nalezení konsensuálního či většinového stanoviska (forma: anonymní ankety, mentimeter, průzkumy názorů)
- **První průzkumy názorů mohou být realizovány již na úvodním setkání pracovních skupin** (smartphone nebo notebook s přístupem na internet, budou však k dispozici i jiné formy pro anonymní vyjádření názoru)
- V případě nepřítomnosti na pracovní skupině bude k dispozici určitý čas na vyjádření k závěrům
- Pravidelné informace pro všechny aktéry formou newsletterů

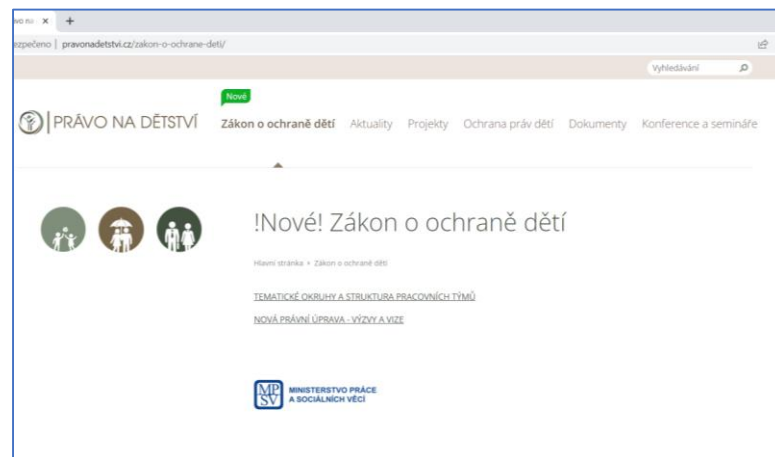
Formy činnosti pracovních skupin a konzultačního procesu

- **Pracovní skupiny:** převážně on-line nebo hybridní formou, prezenční jednání během „milníků“ práce (úvodní setkání, projednání dílčích výsledků, projednání finální verze návrhu, projednání implementační Bílé knihy), zároveň písemná stanoviska, ankety atd.
- **Konzultační proces:** ad hoc jednání k dílčím záležitostem (zpravidla on-line), písemná stanoviska, účast v anketách, pozvánky na konference a další hromadné akce

Organizační a technické informace, odpovědi na dotazy položené prostřednictvím chatu

- Komunikace ohledně organizačních a technických záležitostí probíhá prostřednictvím e-mailu: expertymy@gmail.com
- Všechny dokumenty budou umístovány na sdílený disk na webových stránkách **Právo na dětství** www.pravonadetstvi/zakon-o-ochrane-deti.cz, vstup do jednotlivých skupin na základě přihlašovacích údajů (v současné době probíhají technické přípravy, informace a přístupy budou rozeslány). Důvodem je zajištění přehlednosti sdílených disků, všechny finální výstupy budou zveřejňovány.
- Případné finanční ohodnocení práce na základě fakturace nebo dohod o provedení práce, administrativní procesy proběhnou v průběhu července-srpna dle náběhu prací.

**Za celý tým „Ochrana dětí a podpora rodin“ děkuji za
pozornost a těším se na spolupráci**

miloslav.macela@mpsv.cz